

ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВО-ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)

1. Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий)
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	051 Економіка
Освітня програма	Економіка
Статус дисципліни	Нормативна
Форма навчання	Денна/ заочна (в дистанційному форматі)
Рік підготовки, семестр	2020 р. н, 1 курс, осінній семестр
Обсяг дисципліни	120 год (4 кредити) (лекції – 36 год., практичні заняття – 18 год., СРС – 66 год.)
Семестровий контроль/ контрольні заходи	Залік, МКР, розрахункова робота
Розклад занять	http://rozklad.kpi.ua/
Мова викладання	Українська
Інформація про керівника курсу / викладачів	Лектор: доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри міжнародної економіки ФММ Войтко Сергій Васильович +38 (044) 204-91-03 s.voytko@kpi.ua Практичні: доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри міжнародної економіки ФММ Войтко Сергій Васильович +38 (044) 204-98-60 s.voytko@kpi.ua
Розміщення курсу	Google classroom, Moodle

2. Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення і результати навчання

Дисципліна «Організація науково-інноваційної діяльності» вивчає комплекс взаємопов'язаних елементів системи, з яких складається організація науково-інноваційної діяльності та формування ефективних стратегій управління суб'єктами такої діяльності задля удосконалення результатів управлінської діяльності підприємствами та галуззю. Вивчення кредитного модулю сприяє формуванню системного сприйняття майбутніми фахівцями спеціальності 051 Економіка внутрішніх і зовнішніх позитивних і стримуючих чинників організації ефективної науково-інноваційної діяльності.

Силабус навчальної дисципліни «Організація науково-інноваційної діяльності» складено відповідно до освітньої програми «Економіка» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, спеціальності: 051 Економіка. Навчальна дисципліна належить до циклу навчальних дисциплін для здобуття універсальних компетентностей дослідника, і є обов'язковим освітнім компонентом. Обсяг навчальної дисципліни складає 4 кредити ЄКТС (або 120 годин).

Мета навчальної дисципліни:

Мета навчальної дисципліни – надати аспірантам знання щодо специфіки організації науково-інноваційної діяльності із урахуванням основних зв'язків між інноваціями та загальним

економічним розвитком підприємств, галузей, країни, інтеграційних об'єднань задля поглиблення розуміння впливу процесів управління на ефективність наукових розробок.

Предмет навчальної дисципліни:

Предметом навчальної дисципліни є теоретичні положення та прикладні засади організації науково-інноваційної діяльності з урахуванням впливу інновацій на економічний розвиток на мікро- та макрорівнях.

Навіщо це потрібно аспіранту?

Згідно чинного законодавства України, підготовка в аспірантурі завершується наданням висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації. Навчальна дисципліна «Організація науково-інноваційної діяльності» допомагає забезпечити аспіранта інформацією щодо того, яким чином найкраще організувати роботу з підготовки дисертації.

Значна частина слухачів по завершенню навчання працює у вищих навчальних закладах і наукових установах. Тому знання особливостей організації науково-інноваційної діяльності стають в нагоді випускнику, а їх використання надає можливість підвищити рівень ефективності власної наукової діяльності та працювати в колективі дослідників, зокрема розуміти на методології наукової діяльності та її ресурсного забезпечення.

Вивчення дисципліни надає змогу сформувати у аспіранта такі **програмні компетентності:**

Загальні компетентності: ЗК 4. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Фахові компетентності спеціальності:

ФК 1. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в економіці та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з економіки та суміжних галузей.

ФК 2. Здатність усно та письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами, глибоке розуміння англійських наукових текстів з економіки.

ФК 4. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти та у реальному секторі економіки.

ФК 7. Здатність ініціювати, розробляти та реалізовувати комплексні інноваційні проєкти в економіці та дотичні до неї міждисциплінарні підходи, виявляти лідерські якості та відповідальність під час їх реалізації.

Вивчення дисципліни надає змогу сформувати у аспіранта такі **програмні результати навчання:**

ПРН 1. Мати теоретичні знання з економіки, соціально-економічних систем і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення фундаментальних і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.

ПРН 2. Глибоко розуміти базові (фундаментальні) принципи та методи економічних наук, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері економіки з метою досягнення економічної та соціальної ефективності в умовах глобалізації.

ПРН 3. Розробляти та досліджувати фундаментальні та прикладні моделі соціально-економічних процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у економіці та дотичних міждисциплінарних напрямках.

ПРН 5. Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проєкти, які надають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику та розв'язувати значущі проблеми фундаментальної економічної науки з врахуванням соціальних, економічних, екологічних і правових аспектів, лідерства, автономності та відповідальності.

ПРН 6. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями та нефхівцями результати досліджень, теоретичні та практичні проблеми економіки державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце у структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Необхідні навички для вивчення дисципліни: володіння текстовими редакторами, знання економічних показників, вміння їх розраховувати та пояснювати, необхідні навички самостійної пошукової роботи в мережі інтернет. Основною передумовою вивчення навчальної дисципліни є вивчення дисциплін «Світова економіка», «Неокласичні моделі економічних процесів». Дисципліна «Організація науково-інноваційної діяльності» забезпечує фундамент для подальшого проходження педагогічної практики аспіранта.

3. Зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. Теоретичні та організаційні засади науково-інноваційної діяльності

Тема 1.1. Сутнісна характеристика інновацій та науково-інноваційних процесів

Тема 1.2. Теоретичні засади та сучасні тенденції науково-інноваційного розвитку економіки

Тема 1.3. Державне регулювання та підтримка науково-інноваційної діяльності

Тема 1.4. Інноваційна політика підприємства

Тема 1.5. Управління науково-інноваційними процесами

Тема 1.6. Організаційні форми науково-інноваційної діяльності.

Розділ 2. Система управління науково-інноваційною діяльністю

Тема 2.1. Особливості створення інновацій та формування попиту на них

Тема 2.2. Моніторинг інновацій та інформаційне забезпечення науково-інноваційної діяльності.

Тема 2.3. Оновлення техніко-технологічної бази та ресурсного забезпечення

Тема 2.4. Науково-інноваційний проект: обґрунтування і реалізація. Особливості наукової діяльності у закладах вищої освіти.

Тема 2.5. Комплексне оцінювання ефективності інноваційної діяльності підприємства. Оцінка нових отриманих результатів від інноваційної діяльності.

Тема 2.6. Комерціалізація результатів науково-інноваційної діяльності. Типи та шляхи презентації результатів інноваційної діяльності. Аналіз міждисциплінарних підходів до реалізації інноваційних проєктів.

4. Навчальні матеріали та ресурси

Базова література:

1. Про авторське право і суміжні права: Закон України від 23.12.1993 р. № 3792-ХІІ. Дата оновлення: 14.10.2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12#Text>.
2. Про інноваційну діяльність: Закон України від 04 липня 2002 р. № 40-ІV. Дата оновлення: 05.12.2012 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>.
3. Про науково-технічну інформацію: Закон України від 25.06.1993 р. № 3322-ХІІ. Дата оновлення: 19.04.2014 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3322-12#Text>.
4. Про наукову і науково-технічну експертизу: Закон України від 10.02.1995 р. № 51/95 ВР. Дата оновлення: 16.10.2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/51/95-%D0%B2%D1%80#Text>.
5. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі: Закон України від 15.12.1993 р. № 3687-ХІІ. Дата оновлення: 14.10.2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3687-12#Text>.
6. Про охорону прав на промислові зразки: Закон України від 15.12.1993 р. № 3688-ХІІ. Дата оновлення: 14.10.2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3688-12#Text>.
7. Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки: Закон України від 11.07.2001 р. № 2623-ІІІ. Дата оновлення: 20.02.2021 р.
8. Про спеціальний режим інвестиційної та інноваційної діяльності технологічних парків: Закон України від 16.07.1999 р. Дата оновлення: 05.12.2012 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/991-14#Text>. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2623-14#Text>.
9. Про Концепцію науково-технологічного та інноваційного розвитку України: Постанова Верховної Ради України від 13.07.1999 р. № 916-ХІV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/916-14#Text>.

10. Войтко С. В. Управління розвитком наукомістких підприємств : дис. ... д-ра економ. наук. : 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності). Київ, 2012. 414 с.
11. Войтко С. В., Моїсеєнко Т. Є. Ресурсне забезпечення інноваційної діяльності підприємств : монографія. Київ: Вид-во «Альфа Реклама», 2014. 160 с.
12. Войтко С. В. Компаративний та динамічний аналіз інноваційного розвитку України, країн «великої сімки» та нових індустріальних країн. Економічний вісник НТУУ «КПІ» : зб. наук. праць. 2013. № 10. С. 68–74.
13. Войтко С. В. Інтелектуальна власність для економістів : навч. посіб. / С. В. Войтко, І.О. Мікульонюк. Київ : Вид-во «Політехніка», 2016. 192 с.
14. Войтко С. В. Стосовно можливості технологічного прориву для України: стан інтелектуального потенціалу та комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності / С. В. Войтко // Підприємництво та інновації. 2016. Вип. 2. С. 68-73. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pidinnov_2016_2_13.
15. Voitko S., Trofymenko O., Moghaddami, S. (2021). Analysis of the factors that ensure the possibility of developing economic relations in the field of renewable energy between Ukraine and Turkey. *Journal of Economy Culture and Society*, 63, 1-23. doi:10.26650/jecs2020-0035
16. Скоробогатова Н. Є. Войтко С. В. Використання складників індексу глобальної конкурентоспроможності у забезпеченні стійкого розвитку національних підприємств / Н. Є. Скоробогатова, С. В. Войтко // Науковий вісник Херсонського державного ун-т. Серія "Економічні науки". Херсон : Видавничий дім «Гельветика» 2017. Випуск 25. Частина 2. С. 18-22.
17. Войтко С. В. Дослідження розвитку міжнародних логістичних систем в Україні та світі в умовах Індустрії 4.0 / С. В. Войтко, А. І. Максимчук. Інноваційна економіка: Науково-виробничий журнал. Тернопіль, 2020. № 7–8. С. 14–21. URL: <http://inneco.org/index.php/innecoua/article/download/669/738>.
18. Войтко С. В. Засади реалізації сценаріїв форсайту соціально-економічної системи на засадах балансового підходу / С. В. Войтко, О. А. Гавриш, О. М. Згуровський // Сучасні проблеми економіки і підприємництво : збірник наук. праць. К.: ІВЦ Видавництво «Політехніка», 2017. Вип. 19. С. 95–104.
19. Волков О. І., Денисенко М. П., Гречан А. П. та ін. Економіка та організація інноваційної діяльності: підручник. 3-є вид. Київ: Центр учбової літератури, 2007. 662 с.
20. Заблоцький Б. Ф. Економіка і організація інноваційної діяльності : навч. посіб. 2-ге вид. Київ: Ліра-К, 2015. 428 с.
21. Левченко Ю. Г. Економіка та організація інноваційної діяльності : навч. посіб. Київ: Кондор, 2015. 448 с.
22. Павленко І. А. Економіка та організація інноваційної діяльності : навч. посіб. Київ: КНЕУ, 2004.

Додаткова література:

23. Войтко С. В. Оцінювання економічних змін при введенні санкційних режимів для країн / С. В. Войтко, А. Г. Шестопалова // Міжнародна економіка: інтеграція науки та практики : збір. наук. праць [редкол. О. А. Гавриш (відпов. ред.) та ін.]. – Київ, 2018. Вип. 8. С. 156-164. URL: <http://ied.kpi.ua/uk/2015/09/11/%D0%BF%D1%83%D0%B1%D0%BB%D1%96%D0%BA%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%97/>.
24. Яненкова І. Г. Організаційно-управлінські ресурси інноваційного розвитку економіки: методологія та практика : моногр. Миколаїв: Вид-ва ЧДУ імені Петра Могили, 2012. 59 с.
25. Череп А. В. Інноваційний менеджмент : підр. / А. В. Череп, Т. В. Пуліна, О. Г. Череп. Київ: Кондор, 2015. 442 с.
26. Ходаківський Є. І. Інтелектуальна власність: економіко-правові аспекти : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2014. 274 с.

27. Сословський В. Г. Проектне фінансування : навч. посіб. Львів: Новий Світ-2000, 2014. 264 с.
 28. Оспішев В. І. Технологія наукових досліджень в економіці. Київ: Ліра-К, 2013. 256 с.

3. Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Навчальним планом передбачено проведення 36 лекційних і 18 практичних занять, написання модульної контрольної роботи, підготовка індивідуального завдання у вигляді розрахункової роботи.

Під час викладення матеріалу застосовуються такі основні методи навчання: проблемно-пошуковий, пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, інтерактивний, практичний та дослідницький під час проведення лекційних і практичних занять, а також метод самостійної роботи. Деталізація методів подана у таблиці з програмними результатами навчання.

Означені методи використовуються у контексті застосування таких навчальних технологій:

1) особистісно-орієнтовані технології, засновані на активних формах і методах навчання: мозковий штурм під час колективних дискусій, інтерактивне спілкування тощо.

2) технології проблемного навчання (проблемний виклад матеріалу): частково пошукові завдання, аналіз окремих ситуацій, викладених у доповідях, проведення досліджень під поставлену задачу;

3) інформаційно-комунікаційні технології, що забезпечують проблемно-дослідницький характер процесу навчання та активізацію самостійної роботи аспірантів, доповнення традиційних навчальних занять засобами взаємодії на основі мережевих комунікаційних можливостей (онлайн-лекції, онлайн-практики під час дистанційного навчання).

Тиждень навчання	Назва теми лекції та практичних занять, перелік основних питань	Викладання та оцінювання
1-2	Тема 1.1. Сутнісна характеристика інновацій та науково-інноваційних процесів 1.1. Сутність сфери науково-інноваційної діяльності 1.2. Система класифікації інновацій 1.3. Життєвий цикл інновацій та науково-інноваційних процесів 1.4. Ринкова модель інвестиційного процесу. 1.5. Інвестиційний клімат і фактори, що його формують. Завдання на СРС: характеристика інноваційного та науково-інноваційного сектору в Україні упродовж 2010–2020рр., аналіз факторів впливу на науково-інноваційну діяльність України.	2 лекції, 1 практичне заняття, дискусія
3-4	Тема 1.2. Теоретичні засади та сучасні тенденції науково-інноваційного розвитку економіки 2.1. Становлення та розвиток теорії інновацій 2.2. Місце та роль наукових інновацій у системі господарювання 2.3. Сучасні світові тенденції розвитку наукових-інновацій 2.4. Особливості науково-інноваційних процесів в умовах ринкової економіки 2.5. Наукомісткість сучасного виробництва Завдання на СРС: Японський досвід використання технологічних змін. Науково-технічні індикатори Південної Кореї.	2 лекції, 1 практичне заняття, аналітична доповідь, обговорення
5	Тема 1.3. Державне регулювання і підтримка науково-інноваційної діяльності 3.1. Наукові інновації як об'єкт державної політики 3.2. Наукомісткість продукції як мета економічної політики держави	1 лекція, 1 практичне заняття, аналітична доповідь, обговорення

	<p>3.3. Інструменти державної підтримки науково-інноваційної діяльності</p> <p>3.4. Внутрішнє регулювання і стимулювання інноваційної діяльності</p> <p>Завдання на СРС: аналіз нормативної бази щодо регулювання науково-інноваційної діяльності в Україні.</p>	
6	<p>Тема 1.4. Інноваційна політика підприємства</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність та складові елементи інноваційної політики підприємства 2. Розроблення інноваційної стратегії 3. Види інноваційних стратегій та їх співвідношення <p>Завдання на СРС: поняття інновацій, види; зарубіжний досвід інноваційних стратегій.</p>	<p>1 лекція, 1 практичне заняття, аналітична доповідь, обговорення</p>
7	<p>Тема 1.5. Управління науково-інноваційними процесами</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості менеджменту на стадіях життєвого циклу інновацій 2. Ключові аспекти оперативного менеджменту 3. Основні критерії вибору організаційних структур управління інноваційною діяльністю <p>Завдання на СРС: зарубіжний досвід менеджменту на стадіях життєвого циклу інновацій</p>	<p>1 лекція, 0,5 практичне заняття, аналітична доповідь, обговорення</p>
8-9	<p>Тема 1.6. Організаційні форми науково-інноваційної діяльності</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Наукові організації як джерело формування і реалізації інновацій 5. Ринкові суб'єкти інноваційної діяльності 6. Організаційні форми інтеграції науки та виробництва <p>Завдання СРС: Оцінювання і вибір варіантів наукового-інноваційного розвитку проекту</p>	<p>2 лекції, 0,5 практичного заняття, аналітична доповідь, обговорення</p>
10-11	<p>Тема 2.1. Особливості створення наукових інновацій та формування попиту на них</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність попиту на інновації та засоби його відображення 2. Формування попиту на інновації 3. Чинники попиту на інновації. Види попиту <p>Завдання на СРС: охарактеризувати сутність і види попиту на інновації</p>	<p>2 лекція, 0,5 практичного заняття, аналітична доповідь, обговорення</p>
12	<p>Тема 2.2. Моніторинг інновацій та інформаційне забезпечення науково-інноваційної діяльності</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність та економічна природа категорії "інформація" 2. Ключові класифікаційні визначення інформації 3. Моделювання інноваційного розвитку суспільства на базі суспільної інформатизації <p>Завдання на СРС: приклади втілення інноваційно-цільових стратегій</p>	<p>1 лекція, 0,5 практичного заняття, аналітична доповідь, обговорення</p>
13	<p>Тема 2.3. Оновлення техніко-технологічної бази</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Техніко-технологічна база підприємства: сутність та оцінювання 2. Порядок аналізу та показники оцінювання стану та руху основних виробничих фондів підприємства 3. Шляхи вдосконалення техніко-технологічної бази підприємства 4. Капітальні витрати підприємства при оновленні техніко-технологічної бази <p>Завдання на СРС: економічна сутність оновлення техніко-технологічної бази</p>	<p>1 лекція, 0,5 практичного заняття, аналітична доповідь, обговорення</p>

14-15	<p>Тема 2.4. Науково-інноваційний проект: обґрунтування і реалізація</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність, порядок і цілі управління проектами нововведень (інноваціями) 2. Підготовка та структура проекту 3. Планування і контроль виконання науково-інноваційного проекту 4. Оцінювання ефективності науково-інноваційних проектів 5. Особливості наукової діяльності у закладах вищої освіти. <p>Завдання на СРС: приклади науково-інноваційних проектів</p>	2 лекції, 0,5 практичного заняття, аналітична доповідь, обговорення, модульна контрольна робота
16	<p>Тема 2.5. Комплексне оцінювання ефективності інноваційної діяльності підприємства</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні принципи вимірювання ефективності науково-інноваційної діяльності 2. Основні показники економічної ефективності науково-інноваційних проектів 3. Економічне оцінювання соціальних результатів науково-інноваційної діяльності 4. Оцінка нових отриманих результатів від інноваційної діяльності. <p>Завдання на СРС: показники соціально-економічного ефекту. Правило тотожності корисного результату при соціально-економічному оцінювання</p>	1 лекція, 1 практичне заняття, аналітична доповідь, обговорення, розрахункова робота
17-18	<p>Тема 2.6. Комерціалізація результатів науково-інноваційної діяльності</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність комерціалізації результатів науково-інноваційної діяльності 2. Інтелектуальна власність та її трансформація в науково-інноваційний продукт 3. Оцінювання вартості об'єктів інтелектуальної власності 4. Способи комерціалізації інтелектуальної власності 5. Типи та шляхи презентації результатів інноваційної діяльності. 6. Аналіз міждисциплінарних підходів до реалізації інноваційних проектів. <p>Завдання на СРС: використання об'єкту інтелектуальної власності у власному виробництві, передача прав на об'єкт інтелектуальної власності, внесення прав на об'єкт інтелектуальної власності до статутного капіталу підприємства.</p>	2 лекції, 1 практичне заняття, аналітична доповідь, обговорення
	МКР та зарахування (індивідуального завдання) (Додаток Б та В)	
	Семестровий контроль (сесія, за розкладом) (Додаток А)	Залік

Опанування навчальної дисципліни надасть змогу реалізувати програмні результати навчання наступним чином:

Таблиця відповідності програмних результатів навчання, методів навчання і оцінювання

Програмні результати навчання ОП	Методи навчання	Форми оцінювання
ПРН 1: Мати теоретичні знання з економіки, соціально-економічних систем і на межі предметних галузей, а також дослідницькі	Лекційні та практичні заняття. Використовуються такі основні методи навчання: проблемно-	Рейтингова система оцінювання, яка передбачає отримання балів за виконання ситуаційних

<p>навички, достатні для проведення фундаментальних і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.</p>	<p>пошуковий, пояснювально-ілюстративний, інтерактивний, під час проведення лекційних та практичних занять, а також дослідницький під час самостійної роботи. Також використовуються такі специфічні методи підготовки докторів філософії з економіки, як вирішення ситуацій щодо організації на підприємстві науково-інноваційної діяльності (кейс-метод) та підготовка розрахункової роботи та міні аналітичних доповідей з приводу інноваційної діяльності.</p>	<p>вправ, групових завдань, захист творчого індивідуального завдання (розрахункової роботи), модульну контрольну роботу, практичні завдання і задачі, доповіді. В межах кредитного модуля передбачено два етапи проміжного контролю – перша й друга атестація аспірантів та підсумкова форма контролю у вигляді заліку.</p>
<p>ПРН 2: Глибоко розуміти базові (фундаментальні) принципи та методи економічних наук, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері економіки з метою досягнення економічної та соціальної ефективності в умовах глобалізації.</p>	<p>Лекційні та практичні заняття. Використовуються такі основні методи навчання: проблемно-пошуковий, пояснювально-ілюстративний, інтерактивний, під час проведення лекційних та практичних занять, а також дослідницький під час самостійної роботи. Також використовуються такі специфічні методи підготовки докторів філософії з економіки, як вирішення ситуацій щодо організації на підприємстві науково-інноваційної діяльності (кейс-метод) та підготовка розрахункової роботи та міні аналітичних доповідей з приводу інноваційної діяльності.</p>	<p>Рейтингова система оцінювання, яка передбачає отримання балів за: виконання ситуаційних вправ, групових завдань, захист творчого індивідуального завдання (розрахункової роботи), модульну контрольну роботу, практичні завдання і задачі, доповіді. В межах кредитного модуля передбачено два етапи проміжного контролю – перша й друга атестація аспірантів та підсумкова форма контролю у вигляді заліку.</p>
<p>ПРН 3: Розробляти та досліджувати фундаментальні та прикладні моделі соціально-економічних процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у економіці та дотичних міждисциплінарних напрямках.</p>	<p>Лекційні та практичні заняття. Використовуються такі основні методи навчання: проблемно-пошуковий, пояснювально-ілюстративний, інтерактивний, під час проведення лекційних та практичних занять, а також дослідницький під час самостійної роботи. Також</p>	<p>Рейтингова система оцінювання, яка передбачає отримання балів за: виконання ситуаційних вправ, групових завдань, захист творчого індивідуального завдання (розрахункової роботи), модульну контрольну роботу, практичні завдання і задачі,</p>

	<p>використовуються такі специфічні методи підготовки докторів філософії з економіки, як вирішення ситуацій щодо організації на підприємстві науково-інноваційної діяльності (кейс-метод) та підготовка розрахункової роботи та міні аналітичних доповідей з приводу інноваційної діяльності.</p>	<p>доповіді. В межах кредитного модуля передбачено два етапи проміжного контролю – перша й друга атестація аспірантів та підсумкова форма контролю у вигляді заліку.</p>
<p>ПРН 5: Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проекти, які надають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику та розв'язувати значущі проблеми фундаментальної економічної науки з врахуванням соціальних, економічних, екологічних і правових аспектів, лідерства, автономності та відповідальності.</p>	<p>Лекційні та практичні заняття. Використовуються такі основні методи навчання: проблемно-пошуковий, пояснювально-ілюстративний, інтерактивний, під час проведення лекційних та практичних занять, а також дослідницький під час самостійної роботи. Також використовуються такі специфічні методи підготовки докторів філософії з економіки, як вирішення ситуацій щодо організації на підприємстві науково-інноваційної діяльності (кейс-метод) та підготовка розрахункової роботи та міні аналітичних доповідей з приводу інноваційної діяльності.</p>	<p>Рейтингова система оцінювання, яка передбачає отримання балів за: виконання ситуаційних вправ, групових завдань, захист творчого індивідуального завдання (розрахункової роботи), модульну контрольну роботу, практичні завдання і задачі, доповіді. В межах кредитного модуля передбачено два етапи проміжного контролю – перша й друга атестація аспірантів та підсумкова форма контролю у вигляді заліку.</p>
<p>ПРН 6: Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями та нефахівцями результати досліджень, теоретичні та практичні проблеми економіки державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях.</p>	<p>Лекційні та практичні заняття. Використовуються такі основні методи навчання: проблемно-пошуковий, пояснювально-ілюстративний, інтерактивний, під час проведення лекційних та практичних занять, а також дослідницький під час самостійної роботи. Також використовуються такі специфічні методи підготовки докторів філософії з економіки, як вирішення ситуацій щодо організації на підприємстві науково-інноваційної</p>	<p>Рейтингова система оцінювання, яка передбачає отримання балів за: виконання ситуаційних вправ, групових завдань, захист творчого індивідуального завдання (розрахункової роботи), модульну контрольну роботу, практичні завдання і задачі, доповіді. В межах кредитного модуля передбачено два етапи проміжного контролю – перша й друга атестація аспірантів та підсумкова</p>

	діяльності (кейс-метод) та підготовка розрахункової роботи та міні аналітичних доповідей з приводу інноваційної діяльності.	форма контролю у вигляді заліку.
--	---	----------------------------------

6. Самостійна робота студента/аспіранта

Самостійна робота аспірантів передбачена у вигляді більш глибокого опрацювання матеріалів лекцій, виконання практичних завдань, підготовки до модульної контрольної роботи, написання розрахункової роботи та, за необхідності, підготовки до складання заліку.

№ з/п	Самостійна робота	Кількість годин СРС
1	Підготовка до практичних занять: пошук та аналіз інформації для формування аналітичної доповіді, підготовка відповіді із презентацією результатів (орієнтовно по 2 години на підготовку однієї доповіді).	44
2	Підготовка до складання модульної контрольної роботи	6
3	Написання розрахункової роботи	10
4	Підготовка до заліку	6
	Всього	66

7. Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Порушення термінів виконання завдань і заохочувальні бали:

Ключовими заходами при викладанні дисципліни є ті, які формують семестровий рейтинг студента. Тому аспіранти мають своєчасно виконувати завдання на практичних заняттях, писати модульну контрольну роботу, розрахункову роботу. Штрафні бали з дисципліни не передбачені.

Заохочувальні бали аспірант може отримати за поглиблене вивчення окремих тем курсу, що може бути представлено у вигляді наукових тез, наукової статті, есе, презентації тощо.

Відвідування занять:

Відвідування занять є вільним, присутність не оцінюється. Вагома частина рейтингу аспіранта формується через активність на практичних заняттях, а саме у вирішенні завдань, груповій та індивідуальній роботі. Тому пропуск практичного заняття не надає можливість отримати аспіранту бали у семестровий рейтинг. На заняттях дозволяється користуватись інтерактивними засобами навчання, у т.ч. мережею інтернет із метою пошуку навчальної або довідкової інформації, якщо це передбачено тематикою завдання. Активність аспіранта на парах, його готовність до дискусій та участь в обговоренні навчальних питань може бути оцінена заохочувальними балами на розсуд викладача. Захист індивідуального семестрового завдання передбачено у вигляді подання розрахункової роботи на перевірку та відповідей на запитання.

Пропущені контрольні заходи:

Якщо контрольні заходи пропущені з поважних причин (хвороба або вагомі життєві обставини), аспіранту надається можливість додатково скласти контрольне завдання протягом найближчого тижня.

Політика щодо академічної доброчесності докладно описано у Кодексі Честі КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://kpi.ua/code>). Це передбачає, що аспірант бере повну відповідальність за те, що всі виконані ним завдання відповідають принципам академічної доброчесності.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (РСО)

Рейтингової системи оцінювання передбачає наступні складові активності аспіранта.

1. Максимальний рейтинг аспіранта з навчальної дисципліни складає 100 балів. Протягом семестру рейтинг складається з балів, що можуть бути отримані за:

- виконання аналітичних доповідей на визначену тему (7 робіт);
- виконання модульної контрольної роботи;
- написання розрахункової роботи.

2. Критерії нарахування балів:

2.1. Написання розрахункової роботи, максимальне значення – 20 балів:

- «відмінно»: самостійна аналітична робота, якісне оформлення, актуальна інформація, вільне викладення матеріалу та повні, вірні відповіді на поставлені запитання – 19-20 балів;
- «дуже добре»: роботу виконано з незначними недоліками, актуальна інформація, можливі технічні помилки в розрахунках, під час захисту аспірант вільно володіє матеріалом, можливі помилки у відповідях, або нездатність обґрунтувати окремі висновки – 17-18,9 балів;
- «добре»: роботу виконано з окремими недоліками, можливі відсутні окремі розрахунки, актуальна інформація, можлива відсутність окремих висновків, володіння інформацією під час захисту на високому рівні, можливі помилки у відповідях та відсутність відповідей на запитання – 15-16,9;
- «задовільно»: роботу виконано з певними помилками, відсутні структурні компоненти, невірні окремі розрахунки, невірні окремі формули, може бути відсутня актуальна інформація, під час захисту аспірант із ускладненням орієнтується у матеріалі, проте в цілому розуміє зміст роботи – 13-14,9 балів;
- «достатньо»: наявні окремі структурні компоненти, у цілому зміст відповідає завданню, можливі відсутні окремі розрахунки та формули або вони невірні, при захисті аспірант важко орієнтується у матеріалі, проте розуміє зміст завдання і може відповісти на окремі питання – 12-12,9 бали.
- роботу не зараховано (завдання не виконане або є дуже грубі помилки, більше половини відсутніх структурних компонентів) – 0 балів.

2.2. Виконання аналітичних доповідей із презентацією та обговоренням роботи (у сукупності – 70 балів за 7 робіт):

- «відмінно»: бездоганна робота, якісне оформлення, вільні відповіді на запитання під час презентації роботи – 9,5-10 балів;
- «дуже добре»: хороша робота, якісне оформлення, є певні недоліки у підготовці та/або виконанні роботи, окремі питання висвітлені не повністю, захист – 8,5–9,4 бали;
- «добре»: хороша робота, якісне оформлення, є певні недоліки у підготовці та/або виконанні роботи, можливі відсутні окремі структурні компоненти, окремі питання висвітлені не повністю, при захисті аспірант вільно володіє темою, може не відповісти на окремі питання або дати невірні відповіді – 7,5-8,4 бали;
- «задовільно»: відсутні окремі складові доповіді, помилки у висновках, немає відповіді на питання при захисті, проте аспірант володіє матеріалом під час захисту – 6,5-7,4 бали;
- «достатньо»: висвітлено лише окремі питання, і не повністю, при захисті аспірант важко орієнтується у темі, може не відповісти на запитання – 6,0-6,4 бали.
- робота відсутня, або виконано менше половини структурних компонентів, немає відповідей на запитання – 0 балів.

2.3. Виконання модульної контрольної роботи (МКР) (може виконуватись у вигляді тесту в Google Classroom):

- «відмінно»: творча робота, повна правильна відповідь на всі запитання – 9,5-10 балів;
- «дуже добре»: роботу виконано з незначними недоліками, можливі помилки технічного характеру, відповіді не на всі запитання, або помилкові відповіді на окремі запитання – 8,5-9,4 бали;
- «добре»: роботу виконано з певними помилками, правильні відповіді на більше ніж 85% запитань – 7,5-8,4 бали;
- «задовільно»: завдання виконане частково або є грубі помилки, наявно більше 65% відповідей на запитання – 6,5-7,4 балів.
- «достатньо»: наявні окремі складові окремих питань, у цілому є більше 60% відповідей на запитання – 6,0-6,4 бали.
- наявність менше 60% відповідей або правильно менше 60% відповідей – 0 балів.

3. Календарний контроль проводиться у вигляді двох атестацій. Умовою першої атестації є отримання не менше 25 балів і виконання всіх доповідей (на час атестації). Умовою другої атестації – отримання не менше 50 балів, виконання всіх аналітичних доповідей.
4. Семестровий контроль проводиться у вигляді заліку.
5. Умовою допуску до заліку є зарахування мінімум 4-х аналітичних доповідей, здача розрахункової роботи та стартовий рейтинг не менше 36 балів.
6. Якщо аспірант за результатами семестрової атестації отримує рейтинг, що перевищує 60% – він має право на отримання заліку автоматом, відповідно до шкали переведення балів в оцінки.
7. Якщо аспірант допускається до заліку, але не отримав рейтинг для проставлення «автомату», він пише залікову роботу (складає залік у письмовій формі).
8. Якщо аспірант отримав рейтинг, достатній для отримання «автомату», але бажає його підвищити – він пише залікову роботу (складає залік у письмовій формі)
9. Якщо аспірант пише залікову контрольну (складає залік у письмовій формі) – кінцевий рейтинг він отримує за результатами залікової контрольної роботи. Попередні набрані бали не враховуються. Залікова контрольна робота складається із 5 питань. Кожне запитання (завдання) оцінюється у 20 балів за такими критеріями:
 - «відмінно», повна відповідь, не менше 90% потрібної інформації (повне, безпомилкове розв’язування завдання) – 19-20 балів;
 - «дуже добре» – достатньо повна відповідь, не менше 85% потрібної інформації або незначні неточності (повне розв’язування завдання з незначними неточностями) – 17-18,9 балів;
 - «добре», достатньо повна відповідь, не менше 75% потрібної інформації або незначні неточності (повне розв’язування завдання з незначними неточностями) – 15-16,9 балів;
 - «задовільно», неповна відповідь, не менше 60% потрібної інформації та деякі помилки (завдання виконане з певними недоліками) – 13-14,9 балів;
 - «достатньо» – неповна відповідь, не менше 60% потрібної інформації та деякі помилки (завдання виконане з певними недоліками) – 12-12,9 балів;
 - «незадовільно», відповідь відсутня, або є цілком невірною, або містить менше, ніж 60% необхідної інформації – 0 балів.

7. Отримані студентом бали переводяться до залікової оцінки згідно з таблицею:

Бали: розрахункова робота + аналітичні доповіді + + МКР або + залікова робота	Оцінка
100...95	Відмінно
94...85	Дуже добре
84...75	Добре
74...65	Задовільно
64...60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Є не зараховані аналітичні доповіді у кількості більше 3-х або не здана розрахункова робота, або стартовий рейтинг менше 36 балів	Не допущено

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Питання, що виносяться на семестровий контроль, відповідають змісту лекційного матеріалу, представленого переліком тем та підтем.

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено:

докт. екон. наук., проф., завідувач кафедри міжнародної економіки

Войтко Сергій Васильович

Ухвалено кафедрою міжнародної економіки (протокол № 1а від 04.09.2020)

ДОДАТКИ

Додаток А

На залік виносяться наступні питання:

1. Основні поняття інноваційної теорії. Класифікація інновацій.
2. Інноваційний процес. Етапи інноваційного процесу.
3. Специфіка аналізу попиту на інновації і мотивація суб'єктів інноваційного процесу в підприємстві, торгівлі та біржовій діяльності.
4. Основні підходи до створення та стимулювання попиту на інновації в підприємстві, торгівлі та біржовій діяльності та особливості застосування цих підходів.
4. Основні фактори мотивації споживання інновацій в підприємстві, торгівлі та біржовій діяльності
5. Поняття і види інноваційної політики фірми в підприємстві, торгівлі та біржовій діяльності.
6. Фактори вибору інноваційної політики в залежності від стану зовнішнього оточення організації..
7. Основи управління інноваційними процесами на засадах маркетингу.
8. Показники інноваційної діяльності організації.
9. Інноваційний потенціал та інноваційна активність організації.
10. Організація інноваційної діяльності на регіональному і державному рівнях.
11. Міжфірмові форми організації інноваційної діяльності в підприємстві, торгівлі та біржовій діяльності.
12. Інноваційний розвиток суспільства на основі інтелектуального капіталу.
13. Мотивація труда наукових робітників.
14. Стимулювання праці дослідників і розробників.
15. Фінансування інноваційного процесу в підприємстві, торгівлі та біржовій діяльності. Форми та джерела фінансування.

Додаток Б

Приклад питань (завдань), що виносяться на МКР (приклад)

Приклад 1 . Визначити економічну доцільність. Підприємство планує впровадити інновацію, а саме: замінити ручну працю механізованою, для чого необхідно придбати 2 установки вартістю 18360 грн. кожна. Після першого року впровадження планується збільш обсягів виробництва продукції на 5%. Режим роботи підприємства - двозмінний, кількість робочих днів - 255, коефіцієнт використання потужностей - 0,9, а тривалість виробничого циклу - 220хв. Собівартість - 21,0 грн. і зменшиться на 15% при незмінній ціні - 25,8 грн. Обладнання - 4 група амортизації – 20% на рік. Ставка дисконтування 10%.

Приклад 2. Обчислити показники економічної ефективності проекту при ставці дисконту 18%. На машинобудівельному заводі використовують винахід, який докорінно змінює конструкцію баз фрези. Незважаючи на зростання собівартості виготовлення нової фрези - з 18 до 20 грн., потреба у таких фрезах розраховується на річну програму виробництва, при виготовленні яких застосовується фрези, суттєво скорочується, що дозволяє підвищити ціну за одиницю з 22-26 грн. Обсяги випуску фрез у перший рік становить 15 тис одиниць і заплановано збільшувати його на 10% на рік впродовж 3-х років, а витрати на технологію оснащення та пристрой у виробництві фрез - 127 тис. грн.

Приклад 3. Визначити доцільність впровадження на підприємстві технології виготовлення комплектуючих деталей з пластмаси замість бронзи. Запланована ціна одиниці нової продукції 2,5 грн. При розрахунках потрібно врахувати такі дані: обсяг виробництва – 12 тис. шт за рік, маса деталі - 0,09кг, коефіцієнт використання матеріалу - 0,96, ціна одного кг матеріалу -100 грн, норма

часу на виготовлення однієї деталі - 0,1год., годинна тарифна ставка – 15,0 грн, витрати на придбання устаткування 6450 грн, норма амортизації - 20%.

Додаток В

Приклад питань, що виносяться на РР Розрахувати економічний ефект у споживача нової (удосконаленої, модернізованої) техніки

Оцінка економічного ефекту у споживача нової (удосконаленої, модернізованої) техніки доцільно проводити в декілька етапів. На першому етапі визначається загальний економічний ефект, який виражається в збільшенні чистого прибутку за рахунок впровадження нової (удосконаленої) техніки в порівнянні з використанням базової техніки або обладнання аналога. Для цього необхідно здійснити розрахунок величини прибутку за базовим варіантом та варіантом, з використанням нової (удосконаленої) техніки, який передбачає визначення обсягу виробництва, собівартості та ціни одиниці продукції, прибутку.

Другий етап передбачає визначення часткових показників ефективності, таких як фондівіддача, метеріаломісткість, енергомісткість, трудомісткість, тощо.

Визначення інвестицій у базову та нову техніку

Розрахунково-балансова вартість Цб, грн., визначається за формулою

$$Ц_b = k_b \cdot Ц_o,$$

де k_b – коефіцієнт переходу від оптової ціни до розрахунково-балансової вартості, (для бетонозмішувачів $k_b = 1,07$).

Вартість базового обладнання (ОФ^{баз}) розраховується за вагою та вартістю метала за формулою:

$$ОФ^{баз} = M \cdot Ц,$$

де M – маса обладнання, кг.

Ц – ціна обладнання, грн.

Додаткові капітальні вкладення (КВ) на модернізацію обладнання можна розрахувати методом прямого підсумовування витрат за видами робіт:

$$КВ = КВ_{об} + КВ_{бмр} + КВ_{ін},$$

де $КВ_{об}$ - вартість модернізації обладнання з урахуванням вартості демонтажу, виготовлення вузлів та деталей, монтажу і випробування, яка визначається прямими розрахунками (15 % від вартості основних фондів), грн;

$КВ_{бмр}$ - вартість реконструкції або переобладнання виробничих будівель, споруд або окремих блоків, пов'язаних з модернізацією обладнання, яка визначається прямими розрахунками згідно з проектом на базі кошторисів, а також діючих норм і розцінок (10 % від вартості основних фондів), грн;

$КВ_{ін}$ – інші витрати, пов'язані з експлуатацією і введенням нової техніки в період освоєння, впливом на навколишнє середовище, умовами праці та іншими чинниками (5 % від вартості основних фондів), грн.

Вартість обладнання після модернізації (ОФ^п) становитиме:

$$ОФ^п = ОФ^{баз} + КВ$$